

**POSUDEK VEDOUCÍHO  
BAKALÁŘSKÉ PRÁCE  
Historický ústav FF UHK**

**Autor/ka práce:** Jan Holý

**Studovaný program a ročník:** Historické vědy, obor Historie, ročník 3

**Název práce:** Edvard Beneš a ČSNS v letech 1929–1935

**Vedoucí práce:** Mgr. Ondřej Holub, Ph.D.

**Oponent práce:** prof. PhDr. Dana Musilová, CS.c

Jan Holý si ve zvoleném tématu své bakalářské práce „Edvard Beneš a ČSNS v letech 1929-1935“ vytkl za cíl zhodnotit působení a vliv někdejšího meziválečného ministra zahraničí a pozdějšího prezidenta Edvarda Beneše v Československé straně národně sociální. Záměrem práce Jana Holého bylo blíže objasnit, v jakém smyslu spoluurčoval Edvard Beneš z titulu své přední politické osobnosti meziválečného Československa celkový ideový a politický kurz národně sociální strany a jak ovlivnil její intelektuální a programové směřování.

Při společných diskusích nad tématem vystupoval autor velmi iniciativně, samostatně a tvůrčím způsobem. Ke zpracování látky byl nepochybně veden vlastním autorským zájmem. Pro účel analýzy zkoumaného badatelského tématu byl schopen osvojit si hned několik poměrně složitých teoretických konceptů, které mu slouží coby výchozí teoretická opora pro vlastní uchopení látky práce. Sociální zázemí a intelektuální i politické zrání Edvarda Beneše rekonstruuje Jan Holý za pomoci teorie habitů v pojetí Pierra Bourdieu a dále za přispění teorie kulturní psychoanalýzy, jak ji formuloval mimo jiné přední představitel kritické školy Erich Fromm. Na tomto místě je nutné akcentovat, že zatímco užití konceptu habitů vyplynulo ze společných konzultací s autorem a odráží mimo jiné i roli teorie habitů v některých pracích soudobé české historiografie (konkrétně v nové biografii Rudolfa Slánského od historika Jana Chadimy), aplikace kulturní psychoanalýzy na



rámec zkoumané látky vzešla ryze z vlastní iniciativy Jana Holého a zakládá se na jeho samostudiu a kreativním přístupu. Kvituji, že Jan Holý samostatně dospěl k reflexi teoretických přístupů, evidentně nad rámec povinností a očekávání, daných charakteristikou bakalářského studia. Svědčí to o schopnosti autora promýšlet zvolené téma na širší bázi celku společenských věd. Podstatná část práce je tedy odpovídajícím způsobem věnována právě metodickému a teoretickému úvodu.

Chronologicky je práce rámována lety 1929–1935, kdy eskalovala světová hospodářská krize a s ní související všeobecná krize liberálního řádu a krize hodnot. S odkazem na strukturální dimenzi této krize volí autor pro zvolené období rámcový teoretický koncept evropské občanské války, užívaný ve světové historiografii italským teoretikem Enzem Traversem, u nás pak zvláště historikem Jakubem Rákosníkem. Právě důraz na hodnotový rozměr globální krize, vyjádřený v tezi o evropské občanské válce jako konfliktu idejí, umožňuje Janu Holému zaměřit se z hlediska teorie habitů a kulturní psychoanalýzy na sociální a kulturní kapitál Edvarda Beneše. Tedy na onen druh psychosociální výbavy, se kterou Beneš do ČSNS vstupuje a který coby přední člen strany dále využívá v době, kdy politický a sociální řád liberalismu zažívá svůj doposud největší otřes.

Svůj badatelský přístup založil autor na původním archivním výzkumu a podařilo se mu dosáhnout jistého optima spojením fundovaného teoretického východiska s empiricky zachycenou, autentickou řečí pramenů. Díky opoře v pramenné základě se Janu Holému podařilo rekonstruovat Benešovu pozici exkluzivního straníka s výjimečnou statuem, který se v některých momentech vyhýbá standardnímu politickému „provozu“ a není vždy řízen běžnými vnitrostranickými regulemi, tuto mimořádnou pozici nicméně kompenzuje svým sociálním a kulturním kapitálem, ze kterého v konečném důsledku silně těžili i národní socialisté. Autor nicméně příhodně ukazuje, že „vlastnictví“ značného kulturního kapitálu nebylo pro Beneše jen benefitem, ale dostávalo jej také do jisté izolace v rámci strany, případně jej vedlo ke střetům s konkurenčními frakcemi uvnitř vlastní ČSNS. Toto zjištění považuji za silný moment práce, neboť ukazuje, že kulturní kapitál je v dějinách vždy čímsi ambivalentním – na jedné straně slouží k prosazení politické agendy a idejí, je ale také zatěžívá, pod jejíž vahou silná politická osobnost klesá do složité konfliktní reality stranických pŕetek, intrik a sporů. Právě z tohoto rozporu plyne určitý pocit tragiky, která je s osobností Edvarda Beneše spojena a myslím že se na tuto rovinu podařilo Janu Holému poukázat.

Práci pokládám za přínosnou, protože na nutně omezené ploše přispívá k hlubšímu poznání ideových dějin českého národního socialismu a napomáhá vysvětlení politického angažmá Edvarda Beneše právě ve strukturách ČSNS. Přibližuje osobnost Edvarda Beneše na bázi analytických konceptů, které ve vztahu vůči jeho osobě nebyly dosud ve větší míře užity. Je jisté, že i tato práce má své nedostatky, zejména stylistické. Také zvolená teoretická východiska mohla být na některých



**místech lépe zařazena do narativního toku práce, aby lépe napomohla interpretaci daných zjištění. Zde se však dotýkáme problému soustavné a mnohaleté badatelské praxe, na jejímž samém začátku se Jan Holý nepochybně nachází. Nedostatky práce tudíž přičítám na vrub této počáteční fázi autorského zrání. Autor prokázal schopnost práce s prameny i teoretickými koncepty. Nadto se dovedl na známé téma podívat nově a jinak, uvést jej do nových souvislostí. Práci proto bez dalších výhrad doporučuji k obhajobě.**

**V Hradci Králové dne 24. července 2023  
Ph.D. ....**

**...Mgr. Ondřej Holub,**



Univerzita Hradec Králové  
Filozofická fakulta

**Jméno a příjmení**